

De kleine concertvleugel

DE NIEUWE BÖSENDORFER
230VC VIENNA CONCERT

De Weense klank

Bösendorfer onderscheidt zich nog steeds van alle andere bouwers in de manier waarop de rim wordt gebouwd. Niet uit vele lagen hout samengevoegd en gevormd in een enorme pers, maar opgebouwd uit verschillende massief houten delen die met die houtverbindingen tot een geheel worden gemaakt. We spreken dan ook van de typisch Weense klankkast, een bouwwijze die teruggaat op de Weense klavierbouw van de 18e eeuw. Dat is nu wel wezenlijk verder ontwikkeld, alleen al vanwege de meer dan 17 ton trekkracht van de snaren, maar het wezenlijke blijft dat de rim, ook gemaakt uit zangbodemhout, werkt als een uitbreiding van de zangbodem, net zoals bij een viool of een gitaar het gehele instrument de klank maakt.

Ferdinand Bräu

De Bösendorfer fabriek

De succesvolle serie Vienna Concert van Bösendorfer is nu aangevuld met een nieuw model: de 230VC, een kamermuziekvleugel met de kenmerken van een grote concertvleugel. We spraken met Ferdinand Bräu, Senior Product Designer en Artist Relation Manager bij Bösendorfer. Hij is enthousiast over het nieuwe model.

Met vijf modellen: 170VC, 185VC, 214VC, de nieuwe 230VC tot aan de 280VC concertvleugel, presenteert Bösendorfer nu de complete reeks, waarvan de ontwikkeling zo'n tien tot twaalf jaar geleden begon. Sinds de Imperial uit 1909, is de VC-serie de eerste grote vernieuwing in de geschiedenis van de Weense pianomaker, die teruggaat tot 1828. Met de VC-serie breekt een nieuw tijdperk aan bij Bösendorfer, met momenteel een aanbod van negen vleugelmodellen naast twee pianino's. De grootste, met een lengte van 290 cm en 97 toetsen, is nog steeds de Imperial, ontwikkeld op verzoek van Ferruccio Busoni, die een uitbreiding in de bas tot C in het subcontraoctaaf nodig had voor zijn orgeltranscripties. De vleugel bleek een groot succes; Bösendorfer produceert dit model sinds 1909, waaraan sindsdien slechts enkele kleine details zijn toegevoegd. Naast de Imperial en VC-serie zijn er nog de modellen 200 en 225 uit de Klassik-Linie.

Ferdinand Bräu, die al meer dan 40 jaar bij Bösendorfer werkt en nauw betrokken is bij de ontwikkeling van het nieuwe model: "We bouwen nog steeds model 225, en de nieuwe 230VC is misschien niet veel groter, maar het VC-ontwerp, met zijn kenmerkende vormgeving en nieuwe technologie, maakt het toch een

geheel ander instrument.' Er zijn geen pianino's in de VC-serie, maar er wordt wel een deel van de VC-technologie in gebruikt.

Nieuwe standaard

Ferdinand Bräu: 'Met enige trots kunnen we wel stellen dat we in deze, niet zo gangbare maat, een nieuw standaard hebben gezet. We zien een duidelijke behoefte aan een vleugel voor kleinere zalen, met 300 tot 400 zitplaatsen, waar de concertvleugel vaak te groot is. Maar ook muziekscholen en conservatoria, met vaak kleinere ruimtes waarin voorgespeeld wordt past de 230VC heel goed. Bovendien krijgen we positieve reacties van particulieren die de ruimte hebben voor zo'n instrument.'

Het gaat niet alleen om het volume, maar meer nog om het karakter en de nuanceringsmogelijkheden. En daarin heeft deze vleugel veel weg van een concertvleugel: namelijk in de verscheidenheid en diepte van de klank. Deze kamermuziekversie van de concertvleugel is daarop ontworpen en de VC-technologie, komt ook de toonlengte ten goede, vooral door de zangbodemverlenging. Het hele ontwerp is gericht op stabiliteit en klankbalans.' De vleugel heeft ook veel praktische voordelen: hij is compacter en lichter dan de concertvleugel, makkelijker te vervoeren en daardoor ook zeer

geschikt voor de verhuur en het gebruik in studio's waar een grote verscheidenheid aan muziekstijlen wordt opgenomen, van klassiek tot pop en jazz.

Zijn er bij de ontwikkeling van dit nieuwe model nog nieuwe inzichten opgedaan? 'Bij elk model leer je de balans, de schaalverdeling en de trekkrachtverdeling beter in evenwicht te brengen. Hoe beter die krachten worden verdeeld en gebalanceerd, hoe beter het dynamisch potentieel. Doordat we steeds beter alles heel precies meten, krijgen we ook steeds meer data die we ook voor de andere modellen kunnen gebruiken.'

Waren er ook pianisten bij de ontwikkeling betrokken? 'We nodigen altijd pianisten uit om het prototype te testen. Het belangrijkste is daarbij de balans tussen het toetsgevoel en de klank. We

hebben echter al zoveel ervaring op dit gebied opgedaan met de gehele VC-serie dat we dit model in relatief korte tijd hebben kunnen ontwikkelen. Bij de eerste modellen was dat vijf tot zes jaar, nu is de ontwikkelingsperiode aanzienlijk korter.'

In dit eerste jaar worden 30 tot 40 230VC-modellen geproduceerd, de VC-serie als geheel omvat nu zo'n 80 tot 85 procent van de totale productie, en nog altijd bouwt Bösendorfer elk jaar zeker tien Imperials.

ERIC SCHOONES

www.boesendorfer.com

FOTO'S: BÖSENDORFER